

STAGE / ONDERZOEK-TEAMS

We zitten in de eerste fase van de 'unlock-maatschappij'. De wijze waarop die zich zal afspelen, wordt een spannende voorspelling voor de korte en de middellange termijn – en dan kun je die termijn ook zien als het komende studiejaar. Het onderwijs krijgt te maken met vele facetten van zo'n route naar een genormaliseerde samenleving met een effectief vaccin plus geneesmiddelen.

Hoger onderwijs en allerlei groepen die aandacht verdienen

Na de zomervakantie moet het hbo – ook in samenhang met het mbo – dealen met alle effecten van de crisis: opvang nieuwe studenten met een havo- of vwo-diploma op basis van schoolexamens, mbo'ers die nog de tijd krijgen voor het parallel aan de hbo-studie examen-doen, studenten die op een negatief studieadvies afstevenden, studenten die mogelijk vertraging oplopen in de studie zelf via niet te volgen stages en andere praktijkonderdelen, afgestudeerden die toch nog weer moeten worden ingeschreven, internationale studenten die in de klem zitten en anderen die niet meer kunnen of willen komen, en zo zijn er nog wel meer te tackelen zaken.

In dit nummer willen we inhaken op het idee dat in het vorige nummer is gelanceerd over stages in het MKB¹. Het gaat om een aanvullende mogelijkheid om stages en andere praktische opdrachten in te vullen, met meer betrokken studenten en een optimaal gebruik van de mkb-bedrijven² die ondersteuning willen en ook kunnen bieden. Ter inspiratie en ter aanvulling op alle creatieve gedachten die reeds zijn gelanceerd.

Problemen over de gehele wereld, zeker voor mbo en mkb

Overigens is het zo dat het niet kunnen doen van stages en daaraan gerelateerde activiteiten in de gehele wereld de instellingen, de opleidingen en de studenten hard raakt. Er verschijnen bijna dagelijks rapporten over de situatie en gevolgen in andere werelddelen – zeker waar de betrokkenen al kwetsbaar waren. Dan hebben we het over de VS en andere geïndustrialiseerde landen, maar zeker in ontwikkelingslanden resp. gebieden waar kleine bedrijfjes de ruggengraat vormen van de economie. Zij zijn vaak afhankelijk van internationale samenwerking, toerisme en de mogelijkheden om toeleverancier te zijn van grote lokale en landelijke bedrijven.

---

¹ Zoals daarin al gemeld was dit geen uniek voorstel of echt nieuw, los van de gedachte om nog meer dan voorheen te bezien hoe een samenwerking kan worden ingevuld. Hier een recent voorbeeld van zo'n aanpak – op de website van ROC Aventus vermeld, gericht op het regionale MKB. Het gaat om een alternatieve oplossing voor de huidige situatie, maar het is ook een prachtige vorm van inspiratie voor de komende tijd.

'Studenten van Saxion en Aventus willen actief een bijdrage leveren om ondernemers – van klein tot groot – bij te staan tijdens en na de coronacrisis. Denk hierbij aan het zoeken en vinden van nieuwe verdienmodellen, het maken van een marketinganalyse of marktonderzoek, de impact inventariseren van de coronacrisis voor een individueel bedrijf of het inrichten van online werken – in marketing, nieuwe businessmodellen en digitalisering. Wij bekijken graag of wij uw opdracht in ons onderwijsprogramma kunnen opnemen als (vervangende) praktijkopdracht. Voor u is het goed te weten dat het om alternatieve opdrachten voor het onderwijs gaat. Hierdoor kunnen doorlooptijden en resultaten anders uitpakken dan u misschien verwacht. Om u zo effectief mogelijk te helpen met uw opdracht en om de studenten een geschikte leeromgeving te bieden is het van belang dat studenten ook vanuit uw bedrijf of instelling begeleidt worden.

Saxion en Aventus werken samen in multidisciplinaire en opleidingsoverstijgende studententeams om ondernemers bij de uitvoering van de opdrachten te ondersteunen.

² We hebben het hier over het MKB, maar uiteraard kunnen grotere bedrijven en organisaties die niet over een uitgebreide HRM-afdeling beschikken, hieraan gaan meedoen.

Zo heeft de voormalig directeur van UNEVOC-UNESCO een rapport geschreven³ over de situatie die zich voordoet en nog meer zal gaan voordoen, in landen waar het mbo dé optie is voor jongeren om onderwijs te krijgen, kansen te vergroten op het verdienen van een inkomen en uitzicht te verkrijgen op het opbouwen van een goed bestaan. De conclusie is nu al dat in die kwetsbare landen de toekomst voor jongeren er zeer slecht uitziet als er niet snel wat aan wordt gedaan.

Maar de vraag is dan wel hoe dat moet, waar de budgetten vandaan kunnen komen en op welke wijze het bedrijfsleven in een dergelijke recessie ook nog een helpende hand kan bieden. Betekent dit een oproep voor meer geld vanuit de rest van de wereld? Kunnen internationale netwerken voor mbo zoeken naar creatieve oplossingen? Op welke termijn is ook weer een vorm van fysieke ondersteuning haalbaar, gelet op de pessimistische voorspellingen over de wereldhandel en zeker het toerisme waarvan veel van de betrokken landen afhankelijk zijn.

In ons land hebben we voor het mbo als het gaat om zaken als de beroepspraktijkvorming (stages) de SBB, als landelijke organisatie. Een paar weken geleden is een 'actieplan stages en leerbanen' gepubliceerd⁴, met een oproep aan het bedrijfsleven om mee te denken over oplossingen voor studenten die nu dreigen vast te lopen. Maar het lijkt erop dat die acties nog wel een paar jaren zullen gaan doorlopen, gezien de huidige verwachtingen over het weer in voldoende mate gaan groeien van de economie. Dat onderwijs daarbij een belangrijke rol gaat spelen, staat buiten kijf.

Stage-teams inzetten in het MKB – werkplek combineren met onderzoek

In de vorige nieuwsbrief is een aanzet gegeven om in bepaalde sectoren die hard worden getroffen, studenten te koppelen aan kleine bedrijven, ook als ze niet over volwaardige werkplekken beschikken en de tijd die nodig is voor de begeleiding eigenlijk te beperkt is.

Hier beschrijven we een scenario dat in principe voor het gehele werkveld inzetbaar is – in het verlengde van het vorige voorstel. Interessant daarbij is wellicht het gebruik van meer digitale constructies zodat de ervaringen die nu zijn en nog worden opgedaan, kunnen worden ingezet⁵.

Op een rijtje de elementen van het scenario:

- Er worden teams gemaakt met studenten die stage moeten lopen (of een ander praktijkonderdeel moeten doen). Denk daarbij aan 4 leden van een team, afhankelijk van de opdracht⁶.
- Het kunnen ook studenten zijn van inhoudelijk verwante opleidingen, als de opdracht en de (twee) betrokken bedrijven daartoe de mogelijkheid bieden.
- Van het team zitten 2 studenten fysiek op een stageplek, terwijl de andere studenten op school (een stageruimte, met de begeleiders) of op een andere plek bezig zijn.
- De stagetijd wordt opgedeeld in 4 gelijke periodes, zodanig dat de leden van het team 2 keer fysiek op een werkplek zitten.
- De studenten op de werkplek formuleren op basis van hun activiteiten in het bedrijf opdrachten voor gericht praktisch onderzoek, aan de hand van zaken die ze zoal tegenkomen en tevens door het bedrijf zelf worden aangereikt op basis van de bedrijfsvoering, plannen voor de nabije toekomst en voorstellen als het gaat om de positie op de markt waarop men zich beweegt.
- Deze opdrachten worden door de andere leden van het team aangestuurd op basis van 'desk-research', analyses van rapporten, gesprekken met experts en andere bronnen.
- De contacten tussen de teamleden vindt plaats op twee manieren, afhankelijk van de mogelijkheden: via fysiek overleg en – om ook de begeleiders te laten meedoen – met inzet van een digitaal conferentie-systeem.
- Het team heeft periodiek een video-overleg met begeleiders van de instelling en de bedrijven.
- Daarnaast organiseert het team specifieke webinars waaraan ook medewerkers van het werkveld kunnen meedoen, om resultaten te presenteren en feedback te krijgen.

Ter inspiratie dus. Er zijn vele varianten mogelijk, dat is zeker.

³ Zie op onze website bij: <http://www.leidoacademy.nl/nieuwsbrieven-stukken/> in de middelste kolom.

⁴ Dit stuk staat ook op dezelfde plek van onze website als genoemd bij voetnoot 3.

⁵ We merken dat door private partijen op basis van het gebruik van digitaal onderwijs heel hard wordt gewerkt aan systemen waarbij studenten, docenten en andere betrokkenen in een zeer interactieve vorm met elkaar kunnen communiceren. Als daarbij het niveau en de kwaliteit is te borgen, gelet op het hebben van een veilige omgeving met respect voor de privacy, kunnen die systemen een hoge vlucht nemen. Ongetwijfeld zullen ICT-opleidingen van instellingen ook zelf dergelijke systemen gaan ontwikkelen.

⁶ Het is zeker een optie om te werken met meerdere bedrijven in een regio, dus met een groter team.